

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva, Mariana Pitic,

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de Gordaș Valentina, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Valentina împotriva întreprinderii municipale „Direcția troleibuze” mun. Bălți privind obligarea eliberării actelor în limba rusă,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 prin care s-a respins apelul declarat de Gordaș Valentina și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Bălți din 02 aprilie 2015,

c o n s t a t ă

La 02 februarie 2015, Gordaș Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți privind obligarea eliberării actelor în limba rusă.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 decembrie 2014 s-a adresat cu o petiție către ÎM „Direcția troleibuze” Bălți, solicitînd copiile autentificate a ordinelor nr. 474 din 17.12.2014 și nr. 480 din 24.12.2014 emise de către ÎM „Direcția troleibuze” Bălți cu traducerea lor în limba rusă.

Menționează reclamanta că actele solicitate o privesc personal și întîmpină dificultăți cu conținutul acestora.

Afirmă că, salariații preavizați privind reducerea numărului de personal în baza actelor respective interpretează într-un fel ordinele, iar administrația în alt mod, precum că acestea reprezintă procese-verbale de intenție și nimic mai mult.

La 28.01.2015 a primit răspunsul cu nr. 3 din 05.01.2015 prin care a fost admisă parțial petiția, dar nu au fost anexate copiile ordinelor autentificate în limba rusă și nu a fost informată despre aceasta.

Solicită reclamanta, obligarea pîrtului de a expedia copiile autentificate a ordinelor nr.474 din 17.12.2014 și nr. 480 din 24.12.2014 în limba rusă.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind încasată de la Gordaș Valentina taxa de stat în sumă de 100 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Gordaș Valentina a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de Gordaș Valentina și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2015.

La 24 februarie 2016, cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 CPC, a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia și casarea hotărîrilor judecătorești.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate, considerîndu-le neîntemeiate și ilegale, prin faptul că au fost emise cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Susține recurenta că, instanțele de judecată neîntemeiat au încasat din contul ei taxa de stat în sumă de 100 lei, neținînd cont de faptul că acțiunea se examinează în procedura contenciosului administrativ.

La fel, consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată privind respingerea acțiunii, susținînd că urmează a fi asigurată cu eliberarea actelor solicitate în limba rusă.

Verificînd în limitele invocate în recurs legalitatea hotărîrilor atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa parțial decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2015, în partea încasării de la Gordaș Valentina a taxei de stat în sumă de 100 lei, cu menținerea în rest a hotărîrilor contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei s-a constatat că, la 02 februarie 2015 Gordaș Valentina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți, solicitînd obligarea pîrtului de a-i expedia copiile autentificate a ordinelor nr.474 din 17.12.2014 și nr. 480 din 24.12.2014, în limba rusă.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a concluzionat asupra netemeinici acțiunii. Totodată, respingînd acțiunea, instanța de judecată a încasat de la Gordaș Valentina taxa de stat în sumă de 100 lei.

Concluziile primei instanțe au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel, care prin decizia din 15 decembrie 2015 a respins apelul declarat de Gordaș Valentina și a menținut hotărîrea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, judecând temeiurile invocate în cererea de recurs prin prisma legislației în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios și a circumstanțelor stabilite, consideră concluzia primei instanței și a instanței de apel în partea încasării de la Gordaș Valentina a taxei de stat, ca fiind greșită, rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material, ceea ce în conformitate cu prevederile art.432 alin. (2) lit. c) CPC constituie temei de casare a hotărârii judecătorești, iar în rest concluzia instanțelor judecătorești privind repingerea acțiunii, Colegiul o consideră întemeiată și legală, din considerentele ce succed.

Astfel, instanțele de judecată cu certitudine au constatat că, la 30 decembrie 2014, Gordaș Valentina s-a adresat cu o cerere către ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți, prin care a solicitat copiile autentificate a ordinelor nr. 474 din 17.12.2014 și nr. 480 din 24.12.2014, emise de ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți, cu traducerea lor în limba rusă.

În conformitate cu art. 3 al Legii nr. 3465-XI din 01.09.1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești, limba rusă, ca limbă de comunicare între națiunile din Uniunea RSS, se folosește pe teritoriul republicii alături de limba moldovenească în calitate de limbă de comunicare între națiuni, ceea ce asigură un bilingvizm național-rus și rus-național real.

Conform art. 6 al Legii menționate, în relațiile cu organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul RSS Moldovenești limba de comunicare orală sau scrisă - moldovenească sau rusă - o alege cetățeanul.

Reieșind din conținutul normelor de drept citate, instanțele de judecată corect au reținut că, ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți prin scrisoarea nr. 3 din 05.01.2015 i-a răspuns Valentinei Gordaș la cererea acesteia din 30 decembrie 2014, în limba aleasă de către ultima și anume, în limba rusă.

Totodată, Colegiul reține că, la răspunsul nr. 3 din 05.01.2015, ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți a anexat ordinele nr. 474 din 17 decembrie 2014 și nr. 480 din 24.12.2014 în limba în care au fost elaborate, în limba de stat.

În conformitate cu art. 13 alin. (1) lit. c), d) și e) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000, modalitățile accesului la informațiile oficiale sînt eliberarea copiei de pe documentul, informația solicitată (de pe unele părți ale acestora); eliberarea copiei traducerii documentului, informației (unor părți ale acestora) într-o altă limbă decît cea a originalului, pentru o plată suplimentară; expedierea prin poștă (inclusiv poșta electronică) a copiei de pe document, informație (de pe unele părți ale acestora), copiei de pe traducerea documentului, informației într-o altă limbă, la cererea solicitantului, pentru o plată respectivă.

Conform art. 14 al Legii menționate, informațiile, documentele, solicitate în conformitate cu prezenta lege, vor fi puse la dispoziția solicitanților în limba de stat

sau în limba în care au fost elaborate. În cazul în care informațiile, documentele au fost elaborate într-o altă limbă decât cea de stat, furnizorul de informații va fi obligat să prezinte, la cererea solicitantului, o copie a traducerii autentice a informației, documentului în limba de stat.

Susb aspectul normelor citate, Colegiul conchide că, petiționarul în petiția adresată, nu și-a exprimat consimțământul și intenția de a primi traducerea ordinelor contra unei plăți suplimentare, or, eliberarea copiei traducerii documentului, informației într-o altă limbă decât cea a originalului, se efectuează pentru o plată suplimentară.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de către Gordaș Valentina precum că, ÎM „Direcția troleibuze” mun. Bălți urma să-i asigure eliberarea actelor solicitate în limba rusă, se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate și elucidate pe deplin în acest sens pe parcursul judecării cauzei de către prima instanță și instanța de apel.

Cît privește soluția instanțelor de judecată referitoare la încasarea din contul Valentinei Gordaș a taxei de stat în sumă de 100 lei, Colegiul consideră că în această parte, hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate și ilegale, motiv din care în partea dată hotărârile nu pot fi menținute.

Astfel, în speța dată, obiectul litigiului este guvernat de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, precum și ale Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Potrivit art. 21 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Conform art. 85 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ.

Prevederi similare se conțin și în art. 4 alin. (1) pct. 7 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, care stipulează că, sînt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții – în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ.

Sub aspectul normelor de drept citate, Colegiul conchide că, recurenta Gordaș Valentina, prin efectul legii, este scutită de plata taxei de stat pentru acțiunea înaintată, iar instanțele de judecată neîntemeiat au dispus încasarea din contul acesteia a taxei de stat în sumă de 100 lei, fapt ce este inadmisibil.

Prin urmare, Colegiul reține că, hotărârile pronunțate în pricină, în partea încasării de la Gordaș Valentina a taxei de stat urmează a fi casate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa parțial decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Bălți din 02 aprilie 2015, în partea încasării de la Gordaș Valentina a taxei de stat în sumă de 100 lei, cu menținerea în rest a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Gordaș Valentina.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Bălți din 02 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Valentina împotriva întreprinderii municipale „Direcția troleibuze” mun. Bălți privind obligarea eliberării actelor în limba rusă, în partea încasării de la Gordaș Valentina a taxei de stat în sumă de 100 lei.

În rest, decizia Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Bălți din 02 aprilie 2015, se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî